



Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	4171521	Portefeuillehouder(s)	Bob Roelofs
Programmamanager	Carlien Bakker		
Ambtenaar	Marielle Vrijkotte	Vertrouwelijk	Embargo tot na informeren betrokkenen
Telefoonnummer	06-25776422	Datum in college	1 oktober 2024
		Datum fataal	

Onderwerp: **Aanwijzing van Park Klarenbeek als gemeentelijk monument**

Kernboodschap

Park Klarenbeek is het oudste stadspark van Arnhem en heeft een unieke landschappelijke ligging en historische gelaagdheid, die in het landschap en de artefacten uit uiteenlopende perioden zichtbaar en beleefbaar zijn gebleven.
Met het besluit om het park aan te wijzen als gemeentelijk monument willen we bij toekomstige ontwikkelingen zorgvuldig met deze kwaliteiten omgaan.

Voorstel

1. Park Klarenbeek aan te wijzen als gemeentelijk monument.
2. De plaatsingsprocedure en bijbehorende communicatie richting belanghebbenden door te zetten.
3. De raad over dit besluit te informeren met bijgevoegde brief.

Inleiding

Zie raadsbrief.

Beoogd effect

Behoud van het cultuurhistorisch, landschappelijk en tuinhistorisch waardevolle stadspark Klarenbeek.



Argumenten

1.1 *Park Klarenbeek is beschermenswaardig*

Park Klarenbeek het oudste stadspark van Arnhem. Onderzoeken van het Monumenten Advies Bureau en van het Gelders Genootschap tonen aan dat het park cultuurhistorische, landschappelijke en tuinhistorische waarden heeft.

Het terrein van Park Klarenbeek is van cultuurhistorische waarde vanwege de uitzonderlijke historische gelaagdheid, die in het landschap en de artefacten uit uiteenlopende perioden zichtbaar en beleefbaar is gebleven.

In een breder perspectief is Park Klarenbeek een markant en nog goed herkenbaar onderdeel van de landgoederenzone van de Veluwezoom (Gelders Arcadië).

In tuinhistorisch opzicht is de aanleg van Park Klarenbeek van waarde als een goed voorbeeld van een terrein, dat in verschillende fasen tot stand is gekomen en waarbij telkens de op dat moment gangbare stroming in de tuinarchitectuur als uitgangspunt is genomen.

In de huidige situatie openbaart het park zich als een zeer afwisselend historisch parklandschap, waarin vele lagen van de lange ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis leesbaar zijn gebleven.

1.2 *Een status als gemeentelijk monument is het beste instrument om de geconstateerde waarde te beschermen, en dus te behouden.*

Een locatie die is beschermd als gemeentelijk monument mag alleen worden gewijzigd als voor deze wijziging een omgevingsvergunning is verleend. Een omgevingsvergunning wordt alleen verleend wanneer de beschermde waarden worden gerespecteerd. Hiermee kan aantasting worden voorkomen. Dit is zo vastgelegd in de Erfgoedverordening van de gemeente Arnhem.

De gemeente is begonnen met het actualiseren van de beheervisie van Park Klarenbeek. Een status als gemeentelijk monument is een goede uitgangspositie om zorgvuldig met de aanwezige waarden om te gaan.

1.3 *De Commissie Omgevingskwaliteit heeft positief geadviseerd.*

Conform de erfgoedverordening hebben wij de voorgestelde aanwijzing voorgelegd aan de Commissie Omgevingskwaliteit. De Commissie Omgevingskwaliteit heeft het volgende advies afgegeven over het voornemen om Park Klarenbeek aan te wijzen als gemeentelijk monument: *De commissie kan instemmen met de begrenzing van het park. Ook zijn de kernkwaliteiten van het gebied voldoende benoemd en onderbouwd waardoor ingestemd kan worden met deze omschrijving en ook de aanwijzing tot een gemeentelijk monument.*



2.1 Voor het aanwijzen van gemeentelijke monumenten moet een vastgelegde procedure worden gevolgd.

Het aanwijzen van gemeentelijke monument verloopt volgens de procedure die is vastgelegd in de Erfgoedverordening. Het opstarten en uitvoeren van deze procedure is een bevoegdheid van het college. Een belangrijk onderdeel van de procedure is communicatie met de belanghebbenden. Zij zijn op de hoogte gebracht van het voornemen tot plaatsing op de monumentenlijst en in de gelegenheid gesteld om hun zienswijzen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen ingediend.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Plaatsing op de monumentenlijst levert verplichtingen op voor de eigenaar.

Park Klarenbeek is grotendeels in eigendom van de gemeente Arnhem maar er zijn ook pachters en een aantal particuliere eigenaren. Na plaatsing op de gemeentelijke monumentenlijst heeft de eigenaar voor de meeste wijzigingen een omgevingsvergunning nodig. Vergunningaanvragen zullen worden getoetst op de omgang met de beschermde waarden. Dit betekent uiteraard niet dat er niks mag worden veranderd aan de locatie. Een toekomstbestendig gebruik van een monument is één van de belangrijkste voorwaarden voor het behoud van een monument. Bij de toetsing van wijzigingen aan beschermde monumenten wordt door de gemeente dan ook oplossingsgericht meegedacht over een goede balans tussen behoud van cultuurhistorische waarden en eigentijdse eisen op het gebied van gebruik, bruikbaarheid en veiligheid.

2.1 De eigenaren of andere belanghebbenden kunnen bezwaar indienen tegen de plaatsing.

Na het informeren van de eigenaren en belanghebbenden van het voornemen om het park aan te wijzen als gemeentelijk monument zijn er gesprekken gevoerd met verschillende bewoners, eigenaren en het zwembad Klarenbeek. Er zijn geen zienswijzen ingediend. Ook tegen het besluit van het college kan nog door eigenaren/belanghebbenden bezwaar worden gemaakt.

Financiën

De aanwijzing van monumenten vergt vooral ureninzet vanuit de ambtelijke organisatie. De eigenaren moeten door de gemeente worden aangeschreven, en eventuele bezwaren moeten worden afgehandeld. Deze kosten worden binnen de bestaande begroting gedekt.



Uitvoering

Nadat het college het besluit heeft genomen Park Klarenbeek aan te wijzen als gemeentelijk monument, worden de belanghebbenden op de hoogte gebracht. Zij hebben vervolgens zes weken de tijd om bezwaar aan te tekenen tegen dit besluit. Bij geen bezwaar of ongegrond verklaard bezwaar wordt het object opgenomen in het gemeentelijk erfgoedregister.

Communicatie

Het collegebesluit wordt gecommuniceerd aan de eigenaren en belanghebbenden.

Bijlagen

Stukken voor college

- Redengevende beschrijving Park Klarenbeek
- Raadsbrief aanwijzing van Park Klarenbeek als gemeentelijk monument

Stukken voor gemeenteraad

- Raadsbrief aanwijzing van Park Klarenbeek als gemeentelijk monument